

6. maj 2010
J.nr. NKN-33-03041
macos/andch

Afgørelse i sagen om udvidelse af biogasanlæg i Vordingborg Kommune

Vordingborg Kommune har den 21. januar 2009 offentliggjort en afgørelse om, at udvidelsen af kapaciteten af Lynggårdens Biogasanlæg på ejendommen Over Lyngen 4, Præstø ikke er VVM-pligtigt¹. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Jungshoved Lokalråd (klager 1) og Jungshoved Miljøgruppe (klager 2) og omboende (klager 3).

Biogasanlægget er placeret 200 m fra nærmeste nabo, 375 m fra en samlet bebyggelse (Jungshoved by) og 810 m fra et sommerhusområde. Ca. 1,5 km øst og syd for bygningerne på Over Lyngen 4 ligger habitatområde 147 (havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund) og fuglebeskyttelsesområde 89 (Præstø Fjord, Ulvshale og Jungshoved Nor). Nærmest beskyttede natur, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, er en mose ved Armbæk Bæk, der ligger 2,1 km nordvest for anlægget.

Sagens forhistorie

Biogasanlægget

Biogasanlægget er godkendt i maj 2001 ved et tillæg til miljøgodkendelse til Lynggård Svineproduktion ApS. Godkendelsen vedrører en kapacitet på ca. 19.000 t biomasse pr. år og omfatter også tilladelse til modtagelse af fiskeolie svarende til 17 læs årligt.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at det godkendte biogasanlæg i 2001 omfattede: fortank 1 (1.000 m³), fedttanke 1 og 2 (hver at 100 m³), fedttank 3 (40 m³), fedttank 4 (2x70 m³), reaktortank 1 (1.100 m³), akkumuleringstank til oplagring af varmt vand (100 m³), eftergasningstank (3.300 m³), 3 lagertanke til i alt 6.660 m³ afgasset gylle (på henholdsvis 3.000 m³, 2.000 m³ og 1.600 m³), 3 lagertanke på Nygård til i alt 9.000 m³ og 3 lagertanke på Oremandsgård til i alt 4.100 m³, gaslagger som PVC pose (1.000 m³) og gasblæser, gaskedel, gasmotor, aktivkulfilter, pumper m.v. i motorrum, oliebeholder (10.000 l), 2 oliekedler, beholdere til smørelie (2.600 l) og spildolie (1.200

¹Bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

1). Storstrøms Amt har i 2003 godkendt opstilling af en procestank uden kapacitetsudvidelse af biogasanlægget.

Det fremgår tillige af den påklagede afgørelse, at der i 2003 er opført følgende ikke godkendte udvidelser og ændringer af biogasanlægget: Reaktor 2 (3.000 m³), fortank 2 (300 m³), fedttank 3 (40 m³) der bruges til flydende industriaffald, fedttank 5 (135 m³) der bruges til fedtaffald fra industrien, dekantercentrifuge (anvendes ikke), 1 kemisk scrubber, der anvendes til reduktion af lugt fra fortank 2 og fra laden for enden af biogashuset, 2 kemiske scrubbere til rensning af lugt fra lagerhallen til fiberfraktion efter centrifugering af den afgassede biomasse. I perioden 2004-2005 er der opført fortank 3 (1000 m³) til biomasse og energiafgrøder samt hygiejniseringsanlæg til energiafgrøder)².

Naturklagenævnets afgørelser

Naturklagenævnet har den 22. oktober 2003 truffet afgørelse i en sag om VVM-screening af en husdyrproduktion på bl.a. ejendommen Fjellebrogård på Bøged Strandvej 3 i Præstø Kommune. Storstrøms Amts afgørelse om, at udvidelsen af produktionen ikke var VVM-pligtig, blev opretholdt. Der fremgår følgende om ejerforholdene af denne afgørelse: Ansøger er Fjellebro ApS. Ejeren af Lynggård, der ligger umiddelbart syd for Fjellebrogård, er medejer af Fjellebro ApS og skal leje den ansøgte stald på Fjellebrogård. Lidt længere mod syd ligger Nygård, der har samme ejer som Lynggård. Det fremgår af sagen, at ejendommen Over Lyngen 4 er godkendt til 726 DE og Over Lyngen 14 til 499 DE. De to ejendomme beskrives sammen med Bøged Strandvej 3 som Lynggård og Fjellebrogård. Den ønskede udvidelse på Fjellebrogård var på i alt 104 DE. Naturklagenævnet fandt, at der i den konkrete situation forelå så omfattende et samvirke for udvidelsen på Bøged Strandvej 3 med produktionen på Over Lyngen 4, at en reel udskillelse ikke var mulig. Nævnet lagde til grund, at der var tale om en eksisterende lovlig produktion på ca. 700 DE, samt at der herefter var tale om en udvidelse på 104 DE fra til ca. 804 DE.

Amtet har den 4. oktober 2005 truffet afgørelse om, at etablering af en fritliggende, lukket gyllelagune på Fuglsangvej 11 ikke var VVM-pligtig og den 25. oktober 2005 tillige truffet afgørelse om, at udvidelse af Lynggård Biogasanlæg, Over Lyngen 4, ikke var VVM-pligtig. Det fremgår, at biogasanlægget modtager gylle fra Lynggård, Nygård og kommende stalde på Gl. Fjellebrogård, som hører under Lynggård Svineproduktion ApS og Nygård Svineproduktion ApS. Det fremgår om gyllelagunen, at denne er en del af den samlede husdyrproduktion på Over Lyngen 4.

Naturklagenævnet har ved en samlet afgørelse af 7. juni 2006 ophævet amtets afgørelser og hjemvist sagerne til fornyet behandling i amtet. Det fremgår bl.a. af nævnets afgørelse, at

² Hygiejniseringsanlægget er aldrig taget i brug, og indgår heller ikke i ansøgningen om miljøgodkendelse for den fremtidige drift.

- det er ikke vurderet, i hvilket omfang der er tale om samdrift mellem biogasanlægget og gyllelagunen, eller hvilken betydning en samdrift har for den samlede miljøpåvirkning fra husdyrproduktionen og biogasanlægget på Oven Lyngen 4 og gyllelagunen på Fuglsangvej,
- det er ikke beskrevet hvor mange transporter af gylle og industriaffald til og fra biogasanlægget, der er lagt til grund i forbindelse med udvidelsen; det er ikke oplyst, i hvilket omfang afgasset biomasse henholdsvis transporteres i et rørsystem fra biogasanlægget til Nygård og til tæppesteder i marken eller køres bort i gyllevogne og tankvogne til Oremandsgård og til udspreddning på markerne og på andre brug.

Da biogasanlægget er godkendt til 19.000 t, og da amtet har lagt til grund, at der er tale om en kapacitetsudvidelse fra 24.000 til 38.000 t, har Naturklagenævnet fundet, at udgangspunktet for screeningen ikke er korrekt. Naturklagenævnet har endvidere henvist til, at der ikke i amtets afgørelse er en beskrivelse af den godkendte produktion og de ikke godkendte udvidelser af biogasanlægget, som screeningen tillige må omfatte. Naturklagenævnet har herefter ophævet amtets afgørelser og hjemvist sagerne til fornyet behandling, hvor amtet må vurdere omfanget af samdriften mellem de nævnte produktioner, herunder om udvidelsen af biogasanlægget fortsat ikke kan sidestilles med et nyanlæg, samt miljøpåvirkningerne fra udvidelserne i kumulation effekt med andre projekter.

Kommunen har under sagens behandling i Naturklagenævnet oplyst, at ejendommens ejer i juni 2009 har trukket ansøgninger om udvidelse af svinebesætninger på Lynggård og Nygård tilbage, og at der ikke på nuværende tidspunkt er planer om at ændre besætningen på de to ejendomme.

Kommunens VVM-screening

Kommunens afgørelse indeholder bl.a. følgende afsnit:

Ejerforhold

Lynggård Biogasanlæg... ejes af Peter Andersen

Der modtages svinegylle til anlægget fra følgende:

- Lynggård, Over Lyngen 4, 4720 Præstø, hvor produktionen er udlejet til Lynggård Svineproduktion ApS, v/ Peter Andersen
- Nygård, Over Lyngen 14, 4720 Præstø, hvor produktionen er udlejet til Nygård Svineproduktion ApS, v/ Lynggård ApS.
- Fjellebrogård ApS, Bøged Strandvej 3, 4720 Præstø, ved Mogens Hansen (Peter Andersens forvalter) samt Birgitte Andersen (Peter Andersens hustru)

Kort beskrivelse af projektet

Lynggården Biogasanlæg har i øjeblikket tilladelse til at behandle 19.000 tons gylle og industriaffald. Det betyder, at kun en delstrøm af gyllen fra de 3 ovennævnte produktioner behandles i biogasanlægget. Såfremt der opnås tilladelse til at anvende biogasanlægget til de ansøgte 38.000 tons vil al gylle fra de 3 produktioner (24.000 tons) kunne behandles på anlægget. De resterende 14.000 tons vil fordele sig med ca. 5.000 tons industriaffald og ca. 9.000 tons gylle fra andre husdyrproducenter eller på sigt fra en evt. udvidet produktion på Lynggård, Nygård eller Fjellebro.

Gyllen fra henholdsvis Nygård og Fjellebrogård ledes via rørledninger til biogasanlægget. Afgasset gylle ledes tilbage til gyllebeholderne på Nygård og udbringes herfra. Fjellebrogård har ingen gyllebeholdere så gyllen herfra opbevares og udbringes fra Lynggård Biogasanlæg.

Det skal understreges, at alle gyllebeholdere på Nygård og Lynggården lejes og drives af Lynggården Biogasanlæg.

Gassen fra biogasanlægget anvendes til opvarmning, varmt vand og el til forsyningsnettet.

Vurdering af nyanlæg eller udvidelse

Biogasanlægget blev taget i drift i april 2002. Anlægget var overvejende baseret på svinegylle tilsat forskellige organiske affaldsprodukter som energitilskud til forgasningsprocessen. Siden anlægget blev etableret, er der sket en række ændringer og nyopførelse af bygninger og tekniske anlæg.

Anlægget modtager og behandler gylle fra Lynggården, Nygård og Fjellebrogård samt industriaffald.

...

Der er ikke tale om en opstart af et nyt produkt. Der skal fortsat produceres gas baseret på svinegylle tilsat industriaffald. Der bygges heller ikke et nyt parallelt anlæg ved siden af. Der er alene tale om en fordobling af anlæggets kapacitet, hvilket gennemføres ved at der bygges eller er bygget flere og nye større tanke.

Der er på denne baggrund ikke tale om et nyanlæg, men om en udvidelse af et eksisterende anlæg.

Biogasanlægget er omfattet af 2 punkter på bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen

- 3 a Industrieanlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand
- 12 b Anlæg til bortskaffelse af affald

Da anlægget allerede eksisterer, er det vores vurdering at anlægget falder ind under punkt 14, Ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1 og 2, som allerede, er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet (ændringer og udvidelser som ikke er omfattet af bilag 1)

...

Samdrift mellem svineproduktionen og biogasanlægget

Udvidelsen af biogasanlæggets kapacitet medfører ingen ændringer i driften af de 3 svineproduktioner som leverer gylle til anlægget.

Biogasanlægget er en selvstændig virksomhed, der er integreret i driften af de 3 gårde, Lynggården ApS, Nygård ApS og Fjellebrogård ApS, da der modtages gylle fra de ovennævnte produktioner.

...

Det godkendte biogasanlæg

..

Efter en periode viste det sig ikke længere muligt at modtage fiskeolie. For at gasproduktionen kan holdes på et tilfredsstillende niveau, er det nødvendigt at tilføre andre former for fedtholdigt industriaffald. Præstø Kommune accepterede derfor, at den højeffektive fiskeolie blev skiftet ud med andre typer, som har et lavere fedtindhold. Det er således accepteret, at antallet af transporter af industriaffald til anlægget er øget i forhold til det oprindeligt ansøgte. Niveaulet ligger omkring 3-5 transporter om ugen afhængig af fedtindholdet i de tilgængelige affaldsprodukter.

...

Udvidelser og ændringer, som endnu ikke er godkendte

...

Det fremgår af supplerende oplysninger³, at inden de bygningsmæssige ændringer blev foretaget, tilførtes anlægget væsentligt mere end 19.000 t pr. år. Der er således i perioden fra 1. august 2003 til 31. juli 2004 er tilført anlægget i alt 24.437,9 tons.

Den 8. december 2005 er der sendt en rettelse til den miljøtekniske redegørelse. Det fremgår heraf, at ud af de 38.000 t biomasse, der behandles i anlægget, vil max 25 % af den tilførte mængde være industriaffald.

Transport

Transport til biogasanlægget med gylle

Gylle fra de 3 produktioner, Lynggård, Nygård og Fjellebrogård ledes via et rørsystem til en gylletank på Lynggård Biogas. Gyllen ledes fra denne tank videre ind i biogasanlægget. Der er således ingen transporter med rågylle fra Nygård til Fjellebrogård til Lynggård Biogas.

³Oplysninger fra ejer modtaget i amtet i juli 2006

Afgasset gylle ledes efter endt behandling til overdækkede gylletanke. Gylle fra produktionerne på Lynggård og Fjellebro opbevares på Lynggården mens der også via et rør system ledes afgasset gylle tilbage til Nygård.

I øjeblikket aftager Oremandsgård, Oremandsgård Alle 2, 4720 Præstø 4100 m³ rågylle fra tanken. Gyllen transporteres i tankbiler som kan medtage 34 tons. Det betyder at i alt ca. 120 transporter med gylle pr år. Lynggården Biogas ønsker fremover at levere gyllen afgasset for at udnytte energien i gyllen.

...

Desuden er der indgået aftale om opbevaring af afgasset gylle hos en række landmænd i lokalområdet. Det drejer sig om følgende aftale:

• Jungshovedvej 20, 4735 Mern	2000 m ³
• Trudshøjvej 15, 4760 Vordingborg	1200 m ³
• Smedevej 13, 4735 Mern	800 m ³
• Hestetofte 1a, 4735 Mern	600 m ³
• Sagesbyvej 12, 4735 Mern	600 m ³

Disse aftaler forventes at fortsætte, og de faciliterer at afgasset gylle kan transporteres væk fra anlægget på hensigtsmæssige tidspunkter. Alternativt skulle der opføres flere lagertanke på Lynggård Biogasanlæg, Nygård, Lynggård eller Fjellebro. På 4 af de nævnte ejendomme er der desuden indgået aftale om at gyllen udbringes på ejendommens arealer. Dermed opbevares gyllen hvor den efterfølgende skal anvendes.

Vordingborg Kommune har november 2008 givet tilladelse til etablering af en gyllelagune på ejendommen, Kindvigvej 18b, 4735 Mern. Lagunen vil få en nettoopbevaringskapacitet på 4.500 m³.

Både Nygård og Lynggård (som også opbevarer afgasset gylle fra Fjellebro) kan via et 8,3 km langt rørsystem pumpe gylle ud til tappsteder i marken. Udpumpningen til alle steder kan kun ske fordi gyllen er afgasset og dermed har en tyndere konsistens. Udpumpning af rågylle vil ikke kunne foretages over længere strækninger, da rørsystemerne vil tilstoppe.

Ansøger har udarbejdet en oversigt over omfanget af transporter til og fra anlægget både for nudriften og ansøgt situation (vedlagt som bilag). Her er der konkret taget stilling til, hvem og hvordan transporten sker. På grund af driftsstop i planåret 2007/2008, er mængden i nudriften kun opgjort til ca. 16.500 m³. Da anlægget er godkendt til 19.000 m³, er antallet af transporter i forbindelse med screeningen sat til dette omfang i nudriften.

Nudrift

Der kommer i øjeblikket årligt 150-250 eksterne transporter med industriaffald til Lynggård Biogas. Det svarer til 3-5 transporter pr uge med industriaffald til Lynggård biogasanlæg. Den resterende mængde består af rågylle der pumpes til biogasanlægget.

I nudriften køres ca. 124 transporter ud med vogn, svarende til ca. 21 % af den afgassede biomasse. Transporten sker typisk til eksterne gyllebeholdere, men det sker også, at biomassen køres ud direkte til udbringning. De resterende 79 %, eller ca. 15.000 tons pumpes ud til enten egen gyllebeholdere, eller til buffertanke i marken i forbindelse med udbringning.

Dertil kommer de ca. 120 transporter til Oremandsgård med rågylle. Den samlede mængde transporter til og fra anlægget i nudriften er således ca. 394 – 494 pr. år. Dette svarer til ca. 8-10 transporter til anlægget pr. uge eller 1½-2 pr. arbejdsdag

Ansøgt

I den ansøgte drift forventes det, at der køres ca. 5.000 tons industriaffald, svarende til ca. 150 transporter, til anlægget.

Den resterende mængde på ca. 33.000 tons der behandles i anlægget, vil bestå af gylle der primært pumpes til anlægget fra hhv. Lynggård, Nygård og Fjellebro (ca. 24.000 tons) samt gylle der køres til anlægget med lukkede tankvogne. Den eksterne mængde gylle vil ca. svare til 9.000 tons eller ca. 265 transporter. I alt vil der således være ca. 415 transporter til anlægget i den ansøgte drift. Hvis der i fremtiden søges om produktionsudvidelse på Lynggård, Nygård eller Fjellebro vil de 265 eksterne transporter med gylle ind til anlægget kunne reduceres pga. pumpeledningerne.

I den ansøgte situation køres ca. 19.100 tons afgasset biomasse (50 %) ud, svarende til ca. 563 transporter. Heraf kan ca. 5.200 tons transporteres til de lejede lagerbeholdere på hensigtsmæssige tidspunkter, mens ca. 9.000 tons pumpes retur til Nygård, hvorfra transport sker med lastbil. De resterende ca. 5.000 tons køres direkte ud til udbringning på arealer i nærheden af biogasanlægget eller Nygård.

Den anden halvdel af biogasanlæggets samlede afgassede biomasse pumpes til interne/ekstern gyllebeholdere eller buffertanke i forbindelse med udbringning via de godt 8 km pumperør.

Det samlede antal transporter til og fra anlægget i den ansøgte drift vil være ca. 975 pr år, svarende til ca. 19 pr uge eller i gennemsnit knap 4 pr dag.

Muligheden for at pumpe gylle ud er udvidet med ca. 2.400 tons i forhold til nudriften. Da pumpning allerede er anvendt i meget stor stil i nudriften, svarende til at transportmængden i nudriften er reduceret maksimalt, er det ikke muligt at fastholde den høje andel af biomasse der pumpes ud. Den falder dog kun fra ca. 79 % til ca. 50 %, selvom anlæggets kapacitet fordobles.

Kumulativ effekt af transport

Peder Andersen har oplyst, at der vil være 17-19 lastbiltransporter pr. uge (3-4 pr. hverdag) til svineproduktionen på Lynggården. Antallet af transporter er uændret i forbindelse med en udvidelse af biogasanlægget.

Samlet vurdering af transport

Udvidelsen af biogasanlæggets kapacitet forventes at medføre en fordobling af transporterne til og fra anlægget. Der er foretaget omfattende etablering af pumpeledninger allerede i nudriften, og det vurderes ikke at være teknisk muligt at pumpe yderligere mængder til eller fra anlægget end hvad der er redegjort for i den ansøgte produktion. Ca. 25 % af den afgassede biomasse, der transporteres med lastbil, flyttes til lejede beholdere tæt ved udspretningsarealerne på hensigtsmæssige tidspunkter.

Der kører på nuværende tidspunkt ca. 26 lastbiler gennem Jungshoved By dagligt. Biogasanlægget står for 1½-2 lastbiler i døgnnet ved en udvidelse af biogasanlægget. Set i forhold til transportmængden i området vurderer Vordingborg Kommune ikke, at 2 yderligere lastbiler gennem byen er en væsentligt øget belastning.

Modtagelse af industriaffald

Der modtages både nu og i fremtiden industriaffald til biogasanlægget. Dette er nødvendigt for at sikre den biologiske proces i anlægget. Der modtages hovedsageligt industriaffald som er omfattet af slambekendtgørelsens bilag 1, som er en liste over affald med jordbrugsmæssig værdi, der kan anvendes uden forudgående tilladelse efter reglerne i bekendtgørelsen. Industriaffaldet vil max udgøre 25 % af den samlede tilførte mængde.

Såfremt der modtages industriaffald som ikke er omfattet af bilag vil det skulle godkendes i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 19. Forholdet omkring industriaffaldet reguleres i miljøgodkendelsen.

I øjeblikket modtages langt størstedelen af industriaffaldet som pumpbart affald. Der vil være meget få transporter som skal aflæsses i påslaget. Der vil ikke blive modtaget slagteriaffald eller andet affald, som giver anledning til væsentlige lugtgener.

Da det har vist sig vanskeligt at fremskaffe tilstrækkeligt industriaffald til, at driften af biogasanlægget kan foregå optimalt, vil der blive lavet forsøg med at tilføre biogasanlægget halm og frøgræs fra egne marker.

Lugt påvirkninger fra biogasanlægget

Der er i forbindelse med ansøgning om ny miljøgodkendelse til anlægget udført en vurdering af selve biogasanlæggets lugtmission. Vurderingen er foretaget af Krogsgaard Biosystem ApS⁴. Efterfølgende er deres vurdering verificeret af Force Technology.

Biogasanlægget er placeret 200 m fra nærmeste nabo, 375 m fra en samlet bebyggelse og 810 m fra et sommerhusområde.

Svinegyllen ledes fra staldene til anlægget via lukkede rørsystemer. Industriaffald modtages dels som flydende affald, hvor det kan pumpes fra tankbilen til anlægget og dels i mindre omfang fra lastvogne, hvor affaldet tippes gennem en lem der åbnes kortvarigt i ca. 5-10 min under aflæsning. Når dette sker, undslipper der lugt fra anlæggets tanke.

Det kan jf. lugtvurderingen ikke lade sig gøre at måle lugtkoncentrationen ved en OML beregning, da lugtudslippene er kortvarige og sjældne.

⁴ Erklæring af 2. september 2005 om lugt fra Lynggård udarbejdet af Krogsgaard Biosystem ApS.

Jf. lugtvurderingen suges lugten fra fortank 2 gennem en kemisk scrubber som er tilkoblet en ventilator. Den kemiske scrubber reducerer lugten og desuden fortyndes luften inden den ledes ud. At systemet er velfungerende er dog ingen garanti for, at afkastet ikke kan være lugtbelastende. Anlægget har eksisteret siden 2002 og der har kun været klaget over lugtgener i foråret 2006. Myndigheden, Præstø Kommune konstaterede ikke selv lugt fra anlægget og der kunne heller ikke findes en driftsmæssig årsag til lugtgener.

Med hensyn til forbrænding af biogas giver det erfaringsmæssigt ingen lugtgener.

Gyllebeholderne forventes ikke at give lugtbidrag, da de er overdækket.

Vordingborg Kommune vurderer samlet, at biogasanlægget ikke giver anledning til væsentlige lugtgener for omgivelserne.

Lugt i forbindelse med udbringning

Udspredning af gylle på markerne medfører lugtgener for omgivelserne.

I henhold til rapport fra Ministeriet for Fødevarer, landbrug og Fiskeri⁵ kan bioforgasning af gylle nedbryde en række af de lugtstoffer som er i gyllen. Desuden påviser rapporten at lugt fra udbringning af afgasset gylle forsvinder langt hurtigere end almindelig gylle, da det nedsiver bedre.

Det er Vordingborg Kommunes vurdering at det i forhold til lugtgener ved udbringning vil være en fordel at udvide kapaciteten af biogasanlægget, så al gyllen afgasses og ikke kun en delstrøm af denne.

Kumulativ effekt fra stalde

Svineproduktionen er principielt uafhængig af biogasanlægget. Biogasanlægget har dog en positiv effekt på lugten fra staldene.

Baggrunden er at for at få den bedste udnyttelse af gyllen i biogasanlægget sker en hyppig udtømning af gylle fra stalden til gyllebeholderne. Frisk gylle har nemlig et højere gaspotentiale. Når gyllen tømmes hyppigt ud, når der ikke at blive dannet svovlbrinte og dermed kommer der mindre lugt fra staldene.

Gyllehåndteringen i stalden vil være uændret i forbindelse med udvidelsen af kapaciteten da al gylle fortsat ledes hurtigt til gyllebeholderne.

Der vurderes på baggrund af ovenstående at biogasanlægget generelt har en positiv effekt på lugten fra staldene og at udvidelsen af kapaciteten er uden betydning for dette da al gylle har været håndteret ens, uanset om det efterfølgende er blevet afgasset eller ej.

Støj og støv

Der kan forekomme støj- og støvgener for omgivelserne i forbindelse med til- og frakørsel til ejendommen samt de få gange, at levering af industriaffald ikke er pumpbart og dermed skal tilføres via påslaget.

Det er Vordingborg Kommunes vurdering, at støj og støv ikke vil udgøre et væsentligt problem i forhold til omgivelserne.

Påvirkning af naturområder gennem ammoniakfordampning fra anlægget

Nærmest beskyttede natur er en mose ved Arnbæk Bæk, der ligger 2,1 km nordvest for anlægget. Der er i en radius af 3 km ikke særligt prioriterede naturtyper.

Biogasanlægget giver ikke anledning til udledning af ammoniak, da hele processen foregår i et lukket kredsløb.

Vordingborg Kommunen vurderer, at biogasanlægget, herunder udvidelsen af kapaciteten ikke påvirker nærliggende naturområder med ammoniak.

Påvirkning af naturområder mv. ved udbringning af gylle

Naturklagenævnet har afgjort, at der skal ske VVM-screening af udspretningsarealerne for afgasset biomasse. Landbrug er imidlertid ikke længere omfattet af reglerne i VVM-bekendtgørelsen men reguleres nu af husdyrloven.

⁵ Kan bioforgasning eller separering af gylle løse lugtproblemet. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ved Martine Hansen Danmarks Jordbrugsforskning

Da gyllen kommer fra et biogasanlæg og ikke fra et landbrug godkendt i henhold til § 11 eller § 12 i husdyrloven kan der ikke udarbejdes en egentlig § 16 godkendelse af udspretningsarealerne.

Miljøstyrelsen har imidlertid udtalt, at en vurdering af udspretningsarealerne skal ske ud fra de samme principper som hvis der var tale om en egentlig § 16 godkendelse, jf. husdyrloven.

Vordingborg Kommune har screenet samtlige udspretningsarealer i forhold påvirkning fra næringsstofferne nitrat, fosfor og ammoniak. De vurderer, at med de forudsætninger som ansøgningerne hviler på, vil ingen af aftalearealerne give anledning til en påvirkning af de omliggende Natura 2000-områder.

Samlet konklusion

Vordingborg Kommune vurderer samlet, at udvidelsen af kapaciteten af Lynggårdens Biogasanlæg ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet. Dermed skal der ikke udarbejdes en egentlig VVM-redegørelse.

Udspretningsarealerne

Kommunen har vurderet alle jordarealer (11) enkeltvis i henhold til husdyrlovens § 16⁶. Der er foretaget vurderinger af nitrat i forhold til sårbar natur og grundvand, fosfor i forhold til sårbar natur, højt målsatte vandløb samt beskyttede arealer i henhold til husdyrbrugslovens § 7. Det konkluderes vedrørende de enkelte ejendomme (3-5 konklusioner pr. ejendom):

"Nitrat i forhold til sårbar natur:

Vordingborg Kommune vurderer, at såfremt forudsætningerne for ansøgningen overholdes sikres det at lovens krav til beskyttelsesniveauet for nitrat er overholdt. Derved påvirkes de nærliggende Natura 2000 områder ikke væsentligt"

"Nitrat i forhold til grundvand:

Vordingborg Kommune vurderer at der ikke er problemer med udspretning af afgasset biomasse i forhold til grundvandsinteresser."

"Fosfor i forhold til sårbar natur:

Vordingborg Kommune vurderer at såfremt forudsætningerne for ansøgningen overholdes for samtlige arealer sikres det at lovens krav til beskyttelsesniveauet for fosfor overholdes. Derved påvirkes det nærliggende Natura 2000 område ikke væsentligt."

"Højt målsatte vandløb:

Vordingborg Kommune vurderer, at forudsætningerne i ansøgningen vedr. fosfor og nitrat vil give en god beskyttelse af vandløbet mod påvirkning af næringsstoffer. Ligeledes vil de lovpligtige 2 m bræmmer være med til at sikre vandløbet mod forurening."

"Beskyttede arter i henhold til husdyrlovens § 7:

Det er Vordingborg Kommunes vurdering, at såfremt udbringningen i bufferzonen så vidt muligt sker ved nedfældning vil dette være tilstrækkeligt til at sikre § 7 arealerne mod ammoniakpåvirkning."

⁶ § 16. Kommunalbestyrelsen kan godkende arealer, der ikke er omfattet af en tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 og § 12, og som anvendes til afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug omfattet af en tilladelse eller godkendelse efter denne lov.

Stk. 2. Afsætning af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand i forbindelse med en etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, som kommunalbestyrelsen vurderer vil kunne påvirke miljøet væsentligt, kan ikke indgå i tilladelser efter § 10 eller godkendelser efter § 11 og § 12, medmindre arealet er godkendt efter stk. 1.

Miljøstyrelsen har i mail fra august 2008 til kommunen henvist til et notat fra By- og Landskabsstyrelsen om udbringningsarealer for afgasset gylle fra biogasanlæg, hvoraf bl.a. fremgår:

"Dette notat er udarbejdet efter ønske fra Dansk Landbrug og indholdet vil indgå i den kommende VVM-vejledning og omhandler alene biogasanlæg baseret på afgangning af gylle fra husdyrbrug. Disse biogasanlæg er "anlæg til bortskaffelse af affald" som er opført på VVM-bekendtgørelsens bilag 2 som punkt 12b.

Etablering eller ændringer og udvidelser af biogasanlæg kan derfor være VVM-pligtige, hvis etableringen, ændringen eller udvidelsen må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Den efterfølgende håndtering af afgasset gylle vil også skulle indgå i såvel afgørelsen om VVM-pligt og i tilfælde af VVM-pligt i selve VVM-redegørelsen.

Biogasanlæg, der er baseret på afgangning af gylle, vil typisk tilbagelevere den afgassede gylle til det husdyrbrug, hvorfra biogasanlægget modtog gylle til afgangning. Der vil dog ofte også være et overskud af afgasset gylle, som skal afsættes til andre landbrugsbedrifter. Såfremt den afgassede gylle separeres og tørstoffractionen afbrændes, vil behovet for afsætning til andre landbrugsbedrifter reduceres markant og evt. helt forsvinde.

Udspretningsarealerne vil ikke kunne give anledning til VVM-pligt, hvis udspretningsarealerne:

- er godkendt til at modtage husdyrgødning i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- er godkendt til at modtage husdyrgødning på grundlag af en VVM-vurdering – enten ved en VVM-tilladelse eller en miljøgodkendelse, eller
- er screenet i henhold til VVM-reglerne til at kunne modtage husdyrgødning – dog forudsat at screeningsafgørelsen fortsat er gyldig – dvs. at det ligger indenfor rammerne af det screenede projekt eller
- er arealer som umiddelbart kan anvendes til udspretning af husdyrgødning i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

...

Disse beskyttelsesniveauer bliver erstattet af de kommende vand- og Natura 2000-planer, når de foreligger og vil også skulle danne grundlag for afgørelser om VVM-pligt i forbindelse med biogasanlæg."

Miljøstyrelsen har tillige henvist til styrelsens FAQ 12 (vedr. husdyrloven), hvoraf fremgår:

"Afsætning fra et husdyrbrug, der får tilladelse eller miljøgodkendelse efter § 10-12, til et fællesanlæg fratrækkes på normal vis i miljøvurderingen ligesom tilførslen fra sådanne anlæg til husdyrbruget indgår i miljøvurderingen. Udbringningsarealer i tilknytning til fællesanlæg indgår desuden i VVM proceduren efter planloven for fællesanlægget, hvor der skal foretages en miljøvurdering af disse arealer uanset om disse arealer er omfattet af en miljøgodkendelse. Der kan ikke stilles krav om, at udspretningsarealer tilknyttet fællesanlæg skal være omfattet af en miljøgodkendelse efter § 11, § 12 eller § 16. Kommunen kan dog i forbindelse med VVM proceduren tage udgangspunkt i det samme miljøbeskyttelsesniveau, som anvendes i forbindelse miljøgodkendelserne."

Klagerne

Klager 1 har bl.a. anført, at Lynggård Biogasanlæg går fra at være et gårdbiogasanlæg og til en selvstændig industrivirksomhed til bortskaffelse af affald og til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand, og at den ansøgte udvidelse som udgangspunkt er lokalplanpligtig, da der er tale om etablering af industrivirksomhed i landzone. Derfor kan der ikke meddeles miljøgodkendelse, før der er vedtaget en lokalplan. Klager har videre bemærket, at der er tale om et ulovligt anlæg, og at det fremgår af miljøgodkendelsen, at enhver bygnings- eller driftsmæssig ændring eller udvidelse skal godkendes.

Det er videre anført, at kommunens afgørelse om, at anlægget efter udvidelse ikke vil give en væsentlig negativ påvirkning af miljøet, er mangelfuld og udokumenteret. Kommune har kun screenet for påvirkning med nitrat, ammoniak og fosfor, og der er således ikke nogen vurdering af miljøef-

fekt af andre skadelige stoffer og kumulative effekter af kontinuerlig udbringning af afgasset affald med små koncentrationer af diverse miljøskadelige stoffer. Klager har henvist til, at det fremgår af materiale fra kommunen, at disse stoffers miljøskadelige effekter ikke kan bestemmes uden komplicerede og kostbare analyser. Da biogasproduktionens restprodukt udspreddes på landbrugsjord, som om det var afgasset gylle, er der risiko for nedsivning til grundvand og afsivning gennem dræn og vandløb, der er et udpeget Natura 2000-område. Denne risiko for miljøpåvirkning er ikke omfattet af screeningen, og kommunens konklusion sikrer ikke grundvands- og naturinteresser i området.

Klager 2 har i det væsentlige anført de samme anbringender som klager 1. Klager har bl.a. tillige anført, at kommunens manglende sikring af grundvands- og naturinteresser er i strid med habitat- og fuglehabitatdirektiverne.

Klager er særligt bekymret for den generelle miljøbelastning på Jungshoved, og i særdeleshed for påvirkningen af den sårbare natur og Natura 2000, og behovet for tung transport på smalle veje gennem Jungshoved by.

Klager 3 har henvist til, at det fremgår af brev fra oktober 2005 fra Rowesta, at der ifølge ejeres opgørelse over tilført biomasse i perioden august 2004 – juli 2005 er tilført anlægget 31.000 t (24.647 t gylle + 6.353 t industriaffald), samt at kommunen i screeningen har angivet den tilførte gyllemængde til 24.437,9 t. Klager har endvidere henvist til, at det fremgår af kommunen afgørelse af 13. april 2007, hvorved kommunen opretholdt et påbud fra Rovesta Miljø, at virksomhedens regnskab for august 2005 – juli 2006 viste, at gylle udgjorde 72 % af den tilførte mængde opgjort på tørstofbasis og ikke ca. 97 % som oplyst i ansøgningen om miljøgodkendelse. Der har således i denne periode været tilført væsentlig mere affald udefra. Det fremgår endvidere af brev fra kommunen fra juli 2007, at mængden af gylle ikke tid har været oplyst i indberetningerne.

Klager har vedrørende screeningen anført følgende:

- biogasanlægget skulle oprindeligt tilsættes fiskeolie, og det bliver nu skiftet ud med industriaffald, men det fremgår ikke, hvilke typer industriaffald, der er givet tilladelse til – dette giver anledning til en nærmere undersøgelse af industriaffaldet, herunder af kemisammensætningen og af hvad der sker, når forskelligt industriaffald blades sammen; der er heller ikke redegjort for, hvor det afgassede gylle havner, og om industriaffaldet er underlagt regler,
- oplysninger om transport til og fra biogasanlægget stammer fra ejendommen ejer – kommunen bør selv undersøge disse data,
- kommunen har undladt at oplyse, at biogasanlægget ligger lige op ad Jungshoved by, og kommunen har ikke grundlag for at konkludere, at der kun har været lugtgener i 2006
- der bør foreligge beregninger af støjniveauet fra tunge lastbiler fra et eksternt konsulentfirma, da der udvides fra landbrug til storindustri,

- screeningen bør tage højde for, at der må køres op til 9.500 t industriaffald i biogasanlægget, herunder det industriaffald, som bliver tilført og efterfølgende kørt ud på markerne, og det er ikke belyst, hvilke stoffer industriaffaldet indeholder – derfor er konklusionen om påvirkning af Natura 2000-områderne mangelfuld.

Klager har tillige anført, at det ikke er omhandlet, hvordan den stigende mængde gylle samt industriaffald vil påvirke drikkevandet og huspriserne. Derudover er den kumulative effekt alene vurderet i forhold til Lynggård Svineproduktion med den begrundelse, at der ikke er andre virksomheder eller landbrug i området. Klager har henvist til, at der i området er andre landbrug, herunder Nygård Svineproduktion, samt andre virksomheder som f.eks. Daglig Brugs og Jungshoved Kro.

På denne baggrund finder klager, at der bør udarbejdes en samlet vurdering af hele svineindustrien.

Supplerende bemærkninger

Kommunen har anført, at biogasanlægget er tilknyttet landbrugserhvervet, da gassen primært udvindes fra gylle, og at anlægget må anses for et fællesanlæg, der modtager gylle fra 3 gårde. Selvom der modtages organisk industriaffald for at fremme forgasningsprocessen, kan det ikke betragtes som en industrivirksomhed.

Påvirkning af Natura 2000 områder

Miljøstyrelsen har oplyst, at arealerne skal vurderes i henhold til samme beskyttelsesniveau som husdyrlovens § 16. Det betyder, at arealerne under de enkelte ejendomme, som modtager afgasset gylle er vurderet i henhold til følgende: Nitrat i forhold til overfladevand, nitrat i forhold til grundvand, fosfor i forhold til overfladevand og ammoniak i forhold til § 7-områder (sårbar natur jf. husdyrloven).

Biogasanlægget tilføres højst 25 % organisk affald, og der er indtil videre kun tilført biogasanlægget affald, som kan tilføres landbrugsjord uden godkendelse⁷. Leverandøren af affaldet skal dog ved analyser overfor kommunen dokumentere⁸, at en række grænseværdier for indholdet af tungmetaller og miljøfremmede stoffer er overholdt. Det er ikke kommunens opgave at analysere affaldet yderligere, når der i en bekendtgørelse er krav om, at leverandøren af affaldet skal undersøge dette nærmere. Det er således alene kommunens opgave at undersøge, om grænseværdierne er overholdt.

⁷ Ifølge bekendtgørelse nr. 1650 af 13.12.06 om anvendelse af affald til jordbrugsformål (slambekendtgørelsen) § 5, kan affald på bilag 1 uden forudgående tilladelse efter lovens § 19 anvendes til jordbrugsformål. I medfør af bekendtgørelsens § 6 skal affald, der anvendes til jordbrugsformål eller tilføres husdyrgødningsbaserede anlæg, overholde grænseværdierne i bilag 2.

⁸ Iflg. bekendtgørelsens § 7 skal affald, der anvendes jordbrugsformål eller tilføres husdyrgødningsbaserede anlæg, være analyseret ved repræsentative prøver.

Kontrol med hvilke typer affald, der tilføres, samt analyser fra leverandøren foretages løbende som led i miljøgodkendelsen og tilsyn. Hvis der på et tidspunkt ønskes tilført biogasanlægget organisk affald, som ikke er omfattet af slambekendtgørelsen, vil det kræve en godkendelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 19, og der vil således ske en nærmere vurdering af affaldets indhold af diverse stoffer samt stoffernes mulige påvirkning af jord, grundvand m.v., inden der eventuelt gives tilladelse til at anvende det.

Kommunen er ved screeningen ikke gået nærmere ind i en vurdering af, om de tilførte affaldsprodukter kan påvirke Natura 2000-områder. Det er forudsat, at Miljøstyrelsens vurdering af, at produkter, som er omfattet af bilag 1, kan udbringes ud den tilladelse, må være sket med baggrund i en vurdering af, at udbringning ikke giver anledning til problemer, hvis grænseværdierne i bilag 2 overholdes.

Lugt

Opbevaringen af gylle sker i lukkede beholdere, ligesom afgasningsprocessen sker i et lukket system. Det fremgår af screeningen, at der alene kan forekomme lugt i forbindelse med påfyldning af industriaffald mv. via påslaget. I øjeblikket anvendes påslaget 1-2 gange ugentligt og efter kapacitetsudvidelsen vil det blive anvendt 2-3 gange ugentligt. En påfyldning tager 5-10 minutter og der er forbud mod at anvende stærkt lugtende affald. Al øvrig påfyldning sker ved pumpning i et lukket system. Kommunen vurderer, at der ikke vil være lugtgener i Jungshoved By, da afstanden mellem bebyggelse og biogasanlægget er 375 m.

Støv, støj og transport

Det er kommunens vurdering, at en udvidelse fra 26 lastbiler i døgnet til max 28 lastbiler ikke er en væsentlig yderligere påvirkning af området. Endvidere vurderes det, at biogasanlægget ikke giver anledning til støv og støjgener for de omkringboende grundet den forholdsvise store afstand til naboer.

Kumulativ effekt

Biogasanlæggets kumulative effekt med andre virksomheder omfatter alene transport og lugt. I screeningen er der medregnet transport til andre nærliggende virksomheder (Nygård og Dagli' Brugsen). Med hensyn til lugt vurderes det, at det alene er Lynggård Svineproduktion, som kan have kumulativ effekt i forhold til biogasanlægget, og dette er der redegjort for i screeningen.

Ammoniak

I screeningen er der redegjort for, at der sker en meget begrænset ammoniakafdampning fra biogasanlægget, da det foregår i et lukket system, og ansøger har valgt, at der skal etableres biologisk luftrensning, som rens mere ammoniak end lovkravet foreskriver.

Lugt

Generelt lugter søer og smågrise mindre end slagtesvin, og der er foretaget tekniske tiltag med at samle ventilationsafkast, så alle lugtgenegrænser i forhold til enkeltliggende bolig, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområder overholdes. Der er kun kortvarige og begrænsede lugtpåvirkninger i forbindelse med tilførsel af organisk affald via påslaget, om selvom Lynggård og Nygård udvides, vil der fortsat ikke være en kumulativ effekt med hensyn til øget lugtgene for omgivelserne.

Transport

En omlægning og udvidelse af produktionen vil medføre, at der kommer færre biler til biogasanlægget, da ejendommen således selv råder over den tilstrækkelige mængde gylle til at opretholde en kapacitet på 38.000 t årligt. Der er således ikke længere behov for at få tilført 9.000 t gylle ude fra, hvorefter disse kørsler forsvinder. Efter udvidelsen vil det samlede antal lastbil-kørsler til Lynggård og Nygård blive udvidet fra 730 til 944. 156 af kørslerne vil ikke køre gennem Jungshoved by, da de alene kører mellem de to gårde med foder.

Klager 2 har fastholdt klagen og supplerende bl.a. anført, at kommunen skal vurdere biogasanlægget som en selvstændig industrivirksomhed, der køber biomasse og sælger energi, når ejeren ønsker en juridisk status for biogasanlægget som en sådan virksomhed. Der er således ikke tale om et fællesanlæg. Ansøgningen er fra en selvstændig industrivirksomhed, som importeret svinegylle og organisk industriaffald, og som derfor skal behandles efter planloven.

Der foreligger ikke dokumentation for, at habitatområdet har en gunstig bevaringstilstand, hvorfor der ikke må forekomme negativ miljøpåvirkning som følge af myndighedstilladelser. Ifølge klager er der ved tyndtflydende gylle og industriaffald en større risiko for afsivning og belastning af vandmiljøet, og kommunen kan ikke afskrive sig ansvaret for undersøgelse af miljøskadelige stoffer i affaldet fra biogasproduktionen, som udbringes som afgasset gylle. Det er tillige kommunen, som skal undersøge indholdet af miljøskadelige stoffer i affaldet fra biogasproduktionen. Kommunen har endvidere ikke beskæftiget sig med additive og synergistiske effekter mellem forskellige miljøskadelige og miljøfremmede stoffer.

Klager 3 har fastholdt klagen og supplerende bl.a. anført, at kommunen bør tage industriaffaldet med i sin vurdering, da dette vil påvirke miljøet og drikkevandet negativt. Det er videre anført, at den øgede transport kan medføre sætningsskader på huse.

Kommunen har supplerende bl.a. fremsendt transportopgørelser for eksterne transportere og leverancer af afgasset gylle; nogle af opgørelserne er under forudsætning af en udvidelse af dyreholdet. Det

fremgår af en opgørelse med overskriften "biomasse", at der i 2007/2008 er tilkørt i alt 93 læs pr. år, og at der efter miljøgodkendelsen tilkøres 5.000 t, ca. 160 læs pr. år. Det fremgår af den anden oversigt, at der efter ny miljøgodkendelse vil være 563 læs afgasset biomasse, og at der i 2007/2008 er leveret ca. 100 læs gylle til Oremandsgård, Fjellelev ApS og Lynggård ApS.

Kommunen har endvidere anført, at anlægget er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 3a, da der produceres el på anlægget, som leveres direkte til el-nettet via en nær transformator på samme måde og betingelser som strøm produceret for vindmøller. Produktionen af el har ingen indflydelse på, hvordan biogasanlægget drives. Kommunen har derfor vurderet, at elproduktionen ikke var relevant at vurdere særskilt, da det ingen betydning har i forhold til de miljømæssige belastninger fra anlægget.

Kommunen har efterfølgende oplyst, at miljøgodkendelsen fra 2001 omfatter biomasse, som er en fællesbetegnelse for gylle og andet organisk materiale, som kan omsættes i et biogasanlæg, samt at tilladelsen til at modtage industriaffald således ligger i den meddelte godkendelse. Organisk materiale (industriaffald) er nødvendigt for at sikre den biologiske proces i anlægget, og når der ønskes tilført et biogasanlæg organisk affald eller udspreddt organisk affald direkte på landbrugsjord, finder slambekendtgørelsen anvendelse. Efter bekendtgørelsen § 10 kan gyllen fra et biogasanlæg udspreddes efter de almindelige udspreddningsregler, hvis der er mindre end 25 % biomasseaffald i gyllen, hvis andelen er større anvendes slambekendtgørelsens regler, og det ønsker ejer at undgå. Når der ønskes tilført nye typer organisk affald til biogasanlægget vurderes det konkret i hvert tilfælde, om affaldet kan tilføres, jf. slambekendtgørelsen, og der er således ikke på forhånd givet tilladelse til bestemte typer affald. De affaldstyper, som i de senere år er tilført anlægget, er alle vurderet til at være omfattet af slambekendtgørelsens bilag 1.

Ansøger har senest anmodet Naturklagenævnet om at tage stilling til, om klagerne er klageberettigede.

Afgørelse

Afgørelsen er truffet af Naturklagenævnets formand på nævnets vegne, jf. planlovens § 58, stk. 3.

Efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan der klages til Naturklagenævnet over retlige spørgsmål i forbindelse med kommunens afgørelse efter planloven og de forskrifter, som er fastsat i medfør af loven. Om kommunens afgørelse er hensigtsmæssig er udtryk for et skøn, som Naturklagenævnet ikke kan tage stilling til.

De er bl.a. et retligt spørgsmål, om Vordingborg Kommunes afgørelse i henhold til reglerne om VVM, der er fastsat både i planloven og VVM-bekendtgørelsen, er korrekt.

Klageberettigelse

Kommunens afgørelse er påklaget til Naturklagenævnet af Jungshoved Miljøgruppe, Jungshoved Lokalsråd og en omboende. Ifølge planlovens § 59 kan en kommunes afgørelser efter planloven påklages af enhver med retlig interesse i sagens udfald. Afgørelse af spørgsmålet om klageberettigelse for naboer og omboende i forhold til en kommunes afgørelse om VVM-pligt indebærer en konkret prøvelse af vedkommendes individuelle interesse i sagen, navnlig en vurdering af aktualiteten og væsentligheden af de landskabelige og miljømæssige gener, som afgørelsen måtte indebære for klageren. En sådan interesse kan bl.a. foreligge hos naboer og andre, der bor i nærheden af den ejendom, som afgørelsen vedrører.

Henset til afstanden mellem biogasanlægget og Jungshoved by (hvor vedkommende omboende bor), som er på nogle hundrede meter, finder Naturklagenævnet, at klagerne har den tilstrækkelige retlige interesse i sagen.

Kommunens afgørelse om ikke VVM-pligt

Det fremgår af planlovens § 11g, stk. 1, at enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt, ikke må påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt).

De nærmere regler om VVM-pligt er fastsat i VVM-bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen fastsætter i § 3, stk. 1, at forslag til kommuneplanretningslinier for de i bilag 1 angivne anlæg ved nyanlæg skal ledsages af en redegørelse, der indeholder en vurdering af anlæggets virkning på miljøet. Ved nyanlæg og ændringer af bestående anlæg opført på bilag 2, skal kommunalbestyrelsen offentliggøre forslag til kommuneplanretningslinier for anlægget, når anlægget på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurderingen heraf skal der tages hensyn til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 3, jf. § 3, stk. 2 (screening). Der er ikke på forhånd en formodning for VVM-pligt.

Vordingborg Kommune har vurderet, at det aktuelle projekt er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 3a "Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand", punkt 12b "Anlæg til bortskaffelse af anlæg" og punkt 14 "Ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1 eller 2, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).

Kriterierne i VVM-bekendtgørelsens bilag 3 er følgende:

1. Anlæggets karakteristika

Anlæggets karakteristika skal især anskues i forhold til:

- anlæggets dimensioner
- kumulation med andre projekter
- anvendelsen af naturressourcer
- affaldsproduktion
- forurening og gener
- risikoen for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier.

2. Anlæggets placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af anlægget, skal tages i betragtning, navnlig:

- nuværende arealanvendelse
- naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området
- det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:
 - a. vådområder
 - b. kystområder
 - c. bjerg- og skovområder
 - d. reservater og naturparker
 - e. Vadehavsområdet
 - f. områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fuglebeskyttelsesområder og habitat-områder.
 - g. områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet
 - h. tætbefolkede områder
 - i. vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige virkninger af anlægget skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:

- påvirkningernes omfang (geografisk område og omfanget af personer, der berøres)
- påvirkningens grænseoverskridende karakter
- påvirkningsgrad og -kompleksitet
- påvirkningens sandsynlighed
- påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.

Industriaffald

Det fremgår bl.a. af screeningen vedrørende de nuværende forhold,

- at miljøgodkendelsen fra maj 2001 foruden 19.000 t biomasse tillige omfatter 17 læs fiskeolie årligt ("Det godkendte biogasanlæg"), at
- at der p.t. er tilladelse til at behandle 19.000 t gylle og industriaffald ("Kort beskrivelse af projektet")
- at der i øjeblikket årligt er 150-250 eksterne transporter med industriaffald til Lynggård Biogas ("Transport", "nudrift").

For så vist angår det aktuelle projekt fremgår det bl.a.:

- at der er søgt om tilladelse til at anvende biogaslægget til 38.000 t, som udgøres af henholdsvis 33.000 t gylle og 5.000 t industriaffald ("Kort beskrivelse af projektet")
- at det forventes at der køres ca. 5.000 t industriaffald, svarende til ca. 150 transporter til anlægget ("Transport", "Ansøgt")
- at industriaffaldet højst vil udgøre 25 % af den samlede tilførte mængde ("Modtagelse af industriaffald").

Naturklagenævnet finder ikke at det klart fremgår af screeningen, hvilken mængde industriaffald, herunder hvilken mængde fiskeolie, som for tiden faktisk behandles i biogasanlægget. Det fremgår ligeledes ikke klart, hvor meget industriaffald, der fremover tillades tilført anlægget. Det bemærkes, at det afgørende for, om et projekt udløser pligt til udarbejdelse af et kommuneplantillæg med VVM-redegørelse er den ændring, som sker i de faktiske forhold. Der skal således ikke tages udgangspunkt i den tilladte mængde industriaffald, hvis den faktisk (lovligt) tilførte mængde er lavere.

Hvad angår typer af industriaffald fremgår det af screeningen, at industriaffaldet hovedsageligt er omfattet af slambekendtgørelsens bilag 1 (affald med jordbrugsmæssig værdi, som kan anvendes uden forudgående tilladelse efter reglerne i denne bekendtgørelse) og dermed uden tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan anvendes til jordbrugsformål i overensstemmelse med kapitel 3-9 i bekendtgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 5. Det fremgår videre, at industriaffaldet højst vil udgøre 25 % af den samlede tilførte mængde. Naturklagenævnet finder, at screeningen nødvendigvis må omfatte en nærmere beskrivelse af, hvilke typer affald på bilag 1 (som omfatter en række forskellige affaldstyper) der er tale om. Endvidere skal de øvrige typer affald, som evt. vil blive tilført biogasanlægget, beskrives, selvom dette affald efter det oplyste kun udgør en mindre del af den samlede mængde tilført industriaffald.

For så vidt angår industriaffaldet hjemvises sagen herefter til kommunens fornyede behandling med henblik på en nærmere beskrivelse og vurdering af ændringen i tilførslen af industriaffald. Det skal heraf fremgå, hvilke typer og hvor meget industriaffald, der dels hidtil er tilført anlægget og dels fremover vil blive tilført, samt konsekvenserne af denne ændring.

Udbringningsarealer

Kommunen har ikke foretaget en nærmere vurdering af, om de tilførte affaldsprodukter kan påvirke Natura 2000-områder. Det er således forudsat, at produkter, som er omfattet af slambekendtgørelsens bilag 1 og dermed kan udbringes uden tilladelse, ikke giver anledning til problemer, hvis grænseværdierne i bekendtgørelsens bilag 2 overholdes.

Naturklagenævnet kan ikke tiltræde kommunens vurdering af, at der ikke skal ske en konkret vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder henset til, at produkterne er omfattet af slambekendtgørelsens bilag 1 og overholder grænseværdierne på bilag 2. Nævnet finder herefter ikke, at der med kommunes afgørelse er foretaget en tilstrækkelig vurdering af i hvilket omfang, udbringning af afgasset biomasse vil medføre negative påvirkninger af Natura 2000-områderne.

Sagen hjemvises herefter tillige med henblik på en konkret vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder.

Transport

Det fremgår af sagens akter, at oplysninger om antal transporter i hvert fald delvis stammer fra ejeren. Naturklagenævnet finder ikke, at der er noget til hinder for, at sådanne oplysninger indgår i screeningen, dog er det fortsat kommunen som er ansvarlig for det faglige indhold og det endelige resultat af screeningen. Naturklagenævnet finder konkret ikke, at der er grund til at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af antal kørsler til og fra biogasanlægget.

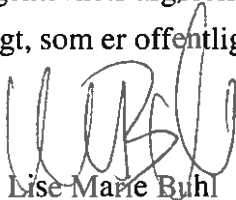
Støj

Kommunen har vurderet, at der kan forekomme støjgener for omgivelserne i forbindelse med fra- og tilkørsel til ejendommen, samt når levering af industriaffald ikke er pumpbart og derfor skal tilføres via påslag. Det er kommunens vurdering, at støj ikke vil udgøre et væsentligt problem i forhold til omgivelserne. Naturklagenævnet finder ud fra oplysninger i sagen om transport m.v. ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering.

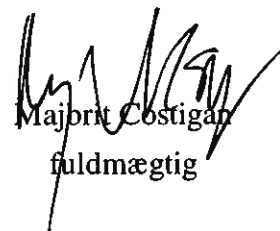
Lokalplanpligt

Efter planlovens § 13, stk. 2, skal der tilvejebringes en lokalplan, før der gennemføres større udstykninger eller større bygge- eller anlægsarbejder, herunder nedrivning af bebyggelse. Idet der i denne sag er tale om et eksisterende anlæg, hvor kapaciteten udvides, uden at der foretages bygningsmæssige ændringer, finder Naturklagenævnet ikke, at udvidelsen udgør et lokalplanpligtigt anlæg.

Naturklagenavnets afgørelse går herefter ud på, at Vordingborg Kommunes afgørelse om ikke VVM-pligt, som er offentliggjort den 21. januar 2009, ophæves og hjemvises til fornyet behandling.

Lise Marie Buhl
viceformand

Majbrit Costigan
fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. planlovens § 58, stk. 4. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62, stk. 1.